

 Folkekirke og Religionsmøde
Årsberetning 2010

Stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmødes formål er med udgangspunkt i evangeliets forkyndelse at styrke folkekirkens møde med andre religioner og livstydninger

Indledning

Af Kåre Schelde Christensen

I Holland uddanner man morgendagens religiøse ledere

For nyligt vendte seks biskopper samt 11 medlemmer af Folkekirke og Religionsmødes bestyrelse hjem fra en fælles studietur til Holland. Studieturen var arrangeret af Folkekirke og Religionsmøde, og formålet var at undersøge, hvordan de hollandske kirker forholder sig til mødet med muslimer og islam i en til tider anspændt situation. Studieturens program og oplevelser gav rig lejlighed til mange interne drøftelser i gruppen vedrørende de danske forhold og handlemuligheder i lyset af de hollandske erfaringer. Holland og Danmark har gennem det seneste årti gennemgået lignende kulturelle, religiøse og politiske forandringer, og det var baggrunden for, at netop Holland og den hollandske kirke var valgt som mål for studieturen.

Det var glædeligt og til dels overraskende – set i lyset af mediernes fremstilling af Holland – at erfare, hvordan der mange steder i Holland er opbygget meget langvarige relationer mellem hollandske kristne og muslimer. Samtidig var det bemærkelsesværdigt, hvordan der inden for de hollandske kirker er opbygget en stor viden om islam. Begge disse forhold hænger til dels sammen med Hollands historie som stor europæisk kolonimagt. På den baggrund har muslimer været en naturlig del af Holland i længere tid end i Danmark, og den hollandske interaktion med bl.a. Indonesien har været med til at fremme studier af islam – også i kirkeligt regi, da en sådan kontekstforandring også har betydning for kirken.

På studieturens sidste dag besøgte vi "Vrije Universiteit" i Amsterdam. Her har man siden 2005 uddannet præster (til forskellige konfessioner) og imamer på samme fakultet. Det betyder i praksis, at dele af undervisningen som f.eks. filosofi er fælles for alle studerende. Andre dele af undervisningen foregår af naturlige grunde hver for sig, for uddannelserne er ikke funderet på et religionshistorisk relativistisk grundsyn – hvor den ene tro kan være lige så god som den anden. Til gengæld udfordres de studerende gennem fælles dagligdag og undervisning til at medtænke den religiøse normative pluralitet, som findes i den virkelighed, hvor de senere skal fungere som religiøse ledere. Studielederen Hendrik M. Vroom sammenfattede universitetets tilgang til religiøs pluralisme på følgende måde: "The answer to plurality of religions is not a position of neutrality but dialogue."

F&R's sekretariat bliver udvidet og flytter til København

Da rammerne for Folkekirke og Religionsmødes sekretariatet er blevet for små, har

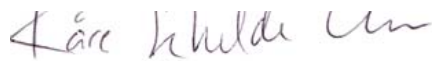
bestyrelsen truffet beslutning om at flytte sekretariatet til Diakonissestiftelsen på Frederiksberg. Det sker med virkning pr. 1. maj 2011, og på Diakonissestiftelsen kommer Folkekirke og Religionsmøde til at indgå i et kontorfællesskab med bl.a. Folkekirkens mellemkirkelige Råd, Areopagos, Danske Kirkers Råd, Dansk Missionsråd, Kirkefondet m.fl. Når sekretariat på Det Teologiske Fakultet i Aarhus er blevet for småt, skyldes det først og fremmest, at Folkekirke og Religionsmøde har fået mulighed for at ansætte en ny fuldtidsmedarbejder. Pr. 1. maj 2011 tiltræder cand. theol. Jan Nilsson stillingen som netværkskonsulent. Han kommer fra en stilling som teologisk medarbejder ved Folkekirkens mellemkirkelige Råd.

10 års jubilæum

Folkekirke og Religionsmøde nærmer sig sit første 'runde hjørne'. Der er sket rigtig meget på religionsmødeområdet i Danmark, siden Folkekirke og Religionsmøde blev etableret for snart 10 år siden. På mange måder er religionsmødet nu blevet en naturlig del af kirkens hverdag. Vi vil fejre 10 års jubilæet ved bl.a. at forsøge at indkredse udfordringerne for folkekirkens religionsmøde i fremtiden. Officielt fejres jubilæet med en jubilæumskonference lørdag d. 14. januar 2012.

Med nærværende årsberetning for 2010 ønsker vi at give et indblik i Folkekirke og Religionsmødes arbejde i 2010. Kommentarer eller spørgsmål til årsberetningen er meget velkomne.

God læselyst!

Kåre Schelde Christensen
Generalsekretær

Årsberetningen 2010

F&R's årsberetning sendes til Kirkeministeriet, biskopper, stiftsråd, stiftskontorer, provster, stiftsudvalg, samarbejdspartnere i kirkelige institutioner og organisationer samt netværkskontakter. Med årsberetningen ønsker vi at informere om arbejdet og aktiviteterne i stiftssamarbejdet. Vi vil samtidig benytte lejligheden til at takke for alt godt samarbejde i 2010.

Stiftssamarbejdet "Folkekirke og Religionsmøde" er et samarbejde mellem stiftsøvrighederne i følgende ni stifter: Fyen, Haderslev, København, Lolland-Falster, Ribe, Roskilde, Viborg, Aalborg og Aarhus. F&R's første bestyrelse blev konstitueret i januar 2002.

Satsningsområder for 2010

F&R's aktiviteter i 2010 tog udgangspunkt i fire satsningsområder, som bestyrelsen har defineret for perioden 2009-2010. Grundlaget for arbejdet er desuden formålsparagraffen, det hidtidige arbejde samt en løbende drøftelse med biskopperne.

Religionsmødet og menigheden - religionsmødet lokalt

Fokus: Være inspirator og give mod, viden, tryghed og erfaring med at skabe dialog, samarbejde og fællesskab på tværs af religiøse grænser. På denne måde at bistå menighederne til at leve i et flerreligiøst samfund på en måde, der er præget af respekt og åbenhed.

Formål: At styrke religionsmødet på lokalplan.

Religionspædagogisk arbejde

Fokus: Udvikling af religionspædagogiske materialer og metoder.

Formål: At styrke kirkens medlemmers selvbesindelse på den kristne tro i lyset af mødet med mennesker med anden tro.

Mødet med muslimer

Fokus: Videreføring af arbejdet i Kristent Muslimsk Samtaleforum – herunder konferencer og studieture for kristne og muslimske ledere.

Formål: At styrke relationerne mellem kristne og muslimske ledere i Danmark.

Mødet med mennesker påvirket af østens religioner

Fokus: Buddhisme/Nyåndeligheden. "Buddhismen – i sin vestlige udformning – er den største udfordring for folkekirken". (et af resultaterne i F&R's undersøgelse blandt præster i Folkekirken; "Karma, Koran og Kirke", Univers, 2007).

Formål: At klargøre arten og indholdet af den teologiske, pastorale og praktiske udfordring, og hvordan kirkens møde med buddhismen og østlig inspireret religiøsitet kan styrkes.

På baggrund af en høring i stifterne og samtaler i FU og bestyrelse vedtog F&R's bestyrelse den 18. november 2010 fire nye satsningsområder for perioden 2011-2012. Årsberetningen 2010 er struktureret efter satsningsområderne for 2009-2010. F&R's nye satsningsområder præsenteres kortfattet her:

Leif Vestergaard
Formand

Niels Underbjerg
Næstformand

Kåre Schelde Christensen
Generalsekretær

Mogens S. Mogensen
Konsulent

Majbrit Billesø Jensen
Kommunikationsmedarbejder

Karsten Poulsen
Bogholder

Satsningsområder 2011-2012

1. Religionsmødet lokalt – religionspædagogik, pilotprojekter og netværk
2. Uddannelse vedr. religionsmøde og religionsteologiske studier
3. Religionsmødet på nationalt plan
4. Formidling vedr. religionsmødet i Danmark

Organisatorisk udvikling 2010

Pr. 1. april 2010 udpegede medlemsstifterne en ny bestyrelse for F&R for perioden frem til 31. marts 2014. Medlemsstifterne har mandat til hver at udpege to bestyrelsesmedlemmer, og bestyrelsen konstituerede sig den 27. maj 2010 på følgende måde. Leif Vestergaard og Niels Underbjerg blev genvalgt som hhv. formand og næstformand. Chr. Bach Iversen og Kirsten Münster blev valgt til hhv. kasserer og sekretær. Annette B. Bennedsgaard blev genvalgt som forretningsudvalgets femte medlem.

I november 2010 fik F&R svar på ansøgning om projektmidler fra Kirkeministeriets Omprioriteringspulje. Midlerne er søgt til projektet "Folkekirken møde med muslimer og islam i sogne og stifter", som gennemføres fra 1. maj 2011 og tre år frem. Mandskabsmæssigt betyder det, at den pt. halve vakante religionspædagogiske stilling pr. 1. maj 2011 omdannes til en fuldtidsstilling som netværkskonsulent. Netværkskonsulenten får det primære ansvar for projektets gennemførelse.

Hvad angår F&R's medarbejderstab opsagde Kristen Skriver Frandsen pr. 1. august 2010 sin stilling som religionspædagogisk konsulent efter mere end fire års ansættelse i F&R. Der skal lyde en stor tak til Kristen Skriver Frandsen for en stor indsats på det religionspædagogiske felt. Særligt skal nævnes etableringen af samtalecaféer om islam og kristendom på gymnasier og i sogne, som efter endt pilotprojektperiode nu begynder at leve sit eget liv på gymnasier og i sogne.

Ansatte

Generalsekretær Kåre Schelde Christensen er daglig leder af F&R's aktiviteter og organisation. Den religionspædagogiske stilling er pt. vakant og genbesættes/omdannes pr. 1. maj 2011 til en stilling som netværkskonsulent. Majbrit Billesø Jensen er ansat i en studentermedarbejderstilling til at løse opgaver vedrørende information og kommunikation.

Øvrige medarbejdere

Ph.d. Mogens S. Mogensen er tilknyttet F&R som ekstern konsulent og varetog i 2010 bl.a. opgaven med at planlægge en studietur til Holland for biskopper og F&R's bestyrelse. Desuden har cand. theol. Jette Dahl og Mogens S. Mogensen været projektansat i 2009-2010 som redaktører for dåbsoplæringsmaterialet "Tro i mødet". Karsten Poulsen varetager bogholderiet.

Sekretariat

F&R har siden 2003 haft sekretariat på Det Teologiske Fakultet i Aarhus og bl.a. indgået i et kontorfællesskab med det nu nedlagte Center for Multireligiøse Studier. Der skal lyde en stor tak til Det Teologiske Fakultet for et godt og frugtbart samarbejde gennem årene.

Minaret i Hamborg udsmykket med inspiration fra det lokale fodboldhold. En gruppe danske præster besøgte moskeen i marts 2010

Sekretariatets rammer er nu blevet for små, og på baggrund heraf har bestyrelsen truffet beslutning om at flytte F&R's sekretariat til Diakonissestiftelsen på Frederiksberg. Her kommer F&R pr. 1. maj 2011 til at indgå i et kontorfællesskab med bl.a. Folkekirkens mellemkirkelige Råd, Areopagos, Danske Kirkers Råd, Kirkefondet m.fl.

Økonomi

I 2010 bevilligede Kirkeministeriet/Fællesfonden 934.699 kr. til F&R. De ni medlemsstifter bidrog med i alt 252.675 kr. til en 50 % stilling vedr. det religionspædagogiske arbejde. Til udgivelse af dåbsoplæringsmaterialet "Tro i mødet" modtog F&R i 2010 50.000 kr. fra Edith og Godtfred Kirk Christiansens Fond samt 14.000 kr. fra Hanstedgårdfonden. Den femte konference for kristne og muslimske ledere i Danmark samt arbejdet i Kristent Muslimsk Samtaleforum blev støttet af Grundtvigsk Forum (3.000 kr.), KIVIK/Mission Afrika (5.000 kr.), Dialog Forum (4.000 kr.), Landsforeningen af Menighedsråd (2.000), Den Katolske Kirke (5.000 kr.), Fyen, Haderslev, København, Lolland-Falster, Roskilde, Viborg, Aalborg og Aarhus stifter (23.000 kr.).

Målgrupper og samarbejdspartnere

F&R's arbejde med at styrke folkekirkens møde med andre religioner og livstydninger består af en række forskellige uddannelses tilbud, projekter, aktiviteter, informationsarbejde og netværk. De mange målgrupper og samarbejdspartnere kan overordnet skitseres således:

Menigheder og stifter: Konsulentbistand, vejledning i religionsmødearrangementer, inspiration, uddannelse og oplæg.

Præster: Uddannelse, sparringspartner, inspiration og formidling af kontakter.

Folkekirkelige institutioner og organisationer: Samarbejde om konkrete projekter, f.eks. uddannelses tilbud, udvikling af pastoralteologiske materialer og etablering af relevante netværk.

Netværk, samarbejde og dialog med muslimer og andre med anden tro.

Internationale netværk: Erfaringsudveksling og samarbejde.

Samarbejdspartnere i 2010

Teologisk Pædagogisk Center; Areopagos; Det Teologiske Fakultet i Aarhus/Center for Samtidsreligion; Landsforeningen af Menighedsråd; Folkekirkens mellemkirkelige Råd; Danmission; Danske Kirkers Råd; Folkekirkens Mission; Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Odense; Grundtvigsk Forum; Dansk Missionsråd; folkekirken.dk, IKON; Islamisk Kristent Studiecenter; Menighedsfakultetet; Tværkulturelt Center; KIVIK/Mission Afrika.

Muslimske samarbejdsrelationer: Muslimernes Fællesråd, Dansk Muslimsk Union, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse; Dialog Forum, Imam Ali Islamisk Center m.fl.

Klavs Schelde Christensen, Arne Dahl og Mogens S. Møgelstien (red.)

TRO I MØDET

– indføring i kristentro
i et religiøst mangfoldigt
samfund

Religionsmødet og menigheden

Nyt dåbsoplæringsmateriale – "Tro i mødet"

"Tro i mødet" er et nyt folkekirkeligt dåbsoplæringsmateriale for mennesker med trosbagage fra hhv. islam og nyåndelighed. Materialet er udarbejdet som en række samtaleoplæg om den kristne tro og udkom den 28. september 2010. "Tro i mødet" består af: 1) En vejlederbog "Tro i mødet – indføring i kristentro i et religiøst mangfoldigt samfund" med baggrundsviden og konkrete redskaber til præsten/lederen. 2) Ni deltagerhæfter i samlemappe "Kristen spiritualitet" for mennesker med nyåndelig trosbagage. 3) Ni deltagerhæfter i samlemappe "Kristus-vejen" for mennesker med trosbagage fra islam. "Tro i mødet" er udarbejdet i samarbejde med Teologisk Pædagogisk Center og udgivet med støtte fra bl.a. Den folkekirkelige Udviklingsfond. Materialet kan købes ved henvendelse til Unitas Forlag. Udgivelsen blev fulgt op af fire regionale kursusdage om "Folkekirkens dåbsoplæring og indføring i kristentro i et religiøst mangfoldigt samfund" i hhv. Fredericia, Viborg, København og Aarhus.

Pressen skrev om "Tro i mødet":

"...udgivelsen leverer reel, indsigtfuld og substantiel viden om forholdet mellem for eksempel kristne og muslimer." **Kristian Østergaard, Kristeligt Dagblad**

"Mødet med nyåndeligheden er en kæmpe udfordring for folkekirken i disse år. Præster, der måske tøver med at kaste sig ud i mødet med mennesker med en helt anden trosbagage, hjælpes med materialet i gang på en meget konkret og køreklar måde." **Karsten Høgild, Magasinet IKON**

"Det hele fremstår let og overskueligt, med flotte billeder og kort og enkelt sprog." **Bo Grünberger, folkekirkeinfo.dk**

Efteruddannelseskurser for præster

Det første hold bestående af 16 præster har nu afsluttet efteruddannelseskurset "Folkekirkens møde med muslimer og islam". Kurset begyndte i efteråret 2008, og fjerde og sidste modul blev afholdt i Løgumkloster og Hamborg i marts 2010. Kurset har haft fokus på de særlige udfordringer og pastoralteologiske problemstillinger, der er ved at være kirke i et sogn med mange muslimske sognebørn. Som en opfølgning på kurset, arbejdes der pt. med at etablere et netværk for ressourcpersoner vedr. folkekirkens møde med islam. Netværket skal bidrage til udviklingen af dette arbejdsfelt inden for folkekirken.

F&R har nu taget hul på planlægningen af endnu et nyt efteruddannelseskursus for præster, der får titlen "Folkekirkens møde med østlige religioner og nye spirituelle strømninger". Kurset består af fire moduler af én uges varighed og gennemføres i 2011-2012 i samarbejde med Teologisk Pædagogisk Center. Kurset har fokus på de særlige pastoral- og religionsteologiske problemstillinger, der opstår i folkekirkens møde med østlige religioner og nye spirituelle strømninger. Gennem besøg og lytterunde i nyåndelige miljøer i Danmark, vil vi arbejde med, hvordan folkekirken kan være en tydelig stemme i et miljø, hvor der ofte er en dyb længsel efter praksis- og erfaringsnær tro. Kurset vil også berøre det forhold, at østlig inspireret spiritualitet stort set er at finde overalt i det danske samfund – også langt ind i folkekirkens egen medlemskare.

Religionspædagogisk arbejde

Konfirmander og unge muslimer mødes i moske og kirke

Som et pilotprojekt har F&R gennemført to arrangementer, hvor konfirmander møder unge muslimer som en integreret del af konfirmationsforberedelsen. Både konfirmander og de unge muslimer forbereder inden mødet spørgsmål til hinanden. Derudover forbereder de sig på at kunne præsentere deres egen tro samt en rundvisning i hhv. kirke og moske. Det umiddelbare indtryk fra disse møder er, at mødet ikke fortøner forskellene mellem islam og kristendom. Det gør snarere de unge mere bevidste om de faktiske forskelle i tro og kulturbaggrund. Men samtidig oplever de unge, at de nu også i høj grad har en fælles kultur, og at man kan tale godt sammen, selv om der er forskelle. Set fra en pædagogisk synsvinkel er det tydeligt, at både konfirmander og unge muslimer kommer dybere ned i indholdet i deres egen tro, netop fordi de skal fortælle jævnaldrene om det. F&R arbejder pt. på at udarbejde en guide for arrangementet, som i nærmeste fremtid vil kunne downloades på F&R's hjemmeside. Pilotprojekterne foregik i hhv. Åbenrå/Hellevad og Gellerup/Harlev.

Gør-det-selv guide til Kirkecafé om islam og kristendom

Kirkecafé om islam og kristendom er et dialogarrangement udviklet af F&R til brug i sogne. Ved en kirkecafé skal man ikke blot tale om muslimer, men også med muslimer. I arrangementet deltager en imam, en præst samt kristne og muslimske studerende, og det hele foregår i et cafémiljø med god plads til samtale ved små borde. I februar 2010 blev der udarbejdet en guide, som gør det let tilgængeligt for et sogn at arrangere en kirkecafé. Guiden kan downloades på F&R's hjemmeside.

Mødet med muslimer

Hovedopgaven indenfor dette satsningsområde har været videreføringen af arbejdet med konferencer for kristne og muslimske ledere i Danmark. Den første konference blev afholdt i Nyborg i 2006 som følge af F&R's lytterunde blandt 23 muslimske organisationer og moskéer efter krisen omkring Jyllandspostens karikaturtegninger. På konferencen blev det besluttet at videreføre processen og etablere et samtaleforum for kristne og muslimske ledere i Danmark. I 2010 kunne vi afholde den femte konference i Kristent-Muslimsk Samtaleforum (KMS).

KMS' formål er at fremme den fælles religionssamtale og værne om og bidrage til udviklingen af det danske samfund som et demokratisk og inkluderende samfund. KMS søger at styrke relationerne og fremme dialogen mellem muslimske og kristne ledere på nationalt plan. I netværket adresserer man i fællesskab emner af samfundsmæssig, kulturel og religiøs karakter. Sekretariatsfunktionen for KMS varetages af F&R.

5. konference i Kristent-Muslimsk Samtaleforum (KMS)

Den femte konference for kristne og muslimske ledere i Danmark blev afholdt den 29.-30. oktober 2010 på Institut Sankt Joseph i København. Konferencen var planlagt og gennemført af den styringsgruppe, der blev nedsat på den fjerde konference.

Styringsgruppen bestod af Isa Kuyucuoglu (formand), Annette Bennedsgaard (næstformand), Sami Küçükakin, Inge Lise Pedersen, Majid Sairafianpour, Jesper Hougaard Larsen, Haleema Uppal, Erling Tiedemann, Fatima Zahra Bellaoui og Holger Lam.

Deltagere: Fra kristen side deltog bl.a. den katolske biskop i Danmark, formanden for Landsforeningen af Menighedsråd, præster og ledere fra kirkelige organisationer og frikirker. Fra muslimsk side deltog imamer og ledere fra muslimske trossamfund og organisationer, herunder formændene for de to muslimske paraplyorganisationer, Muslimernes Fællesråd og Dansk Muslimsk Union samt formanden for Dansk islamisk Råd.

Imam Abdul Wahid Pedersen i samtale med islamkonsulent Arngeir Langås fra Mission Afrika under KMS konferencen

Tema og program: Temaet for konferencen var "Selvkritik hos kristne og muslimer – og forholdet til ekstern kritik". Lektor Safet Bektovic var den muslimske hovedoplægsholder og fremhævede i sit indlæg: "Det handler altså om at forstå religionskritik i historisk sammenhæng; om at forstå reale muligheder for islams reform og om at forholde sig til muslimernes egen forståelse af islam. I stedet for at presse muslimerne til at tage afstand fra sharia, må man hellere gå i dialog med dem for at afklare sharia-begrebet og forstå mulighederne for dens reform indefra. Det er f.eks. urimeligt at kræve, at en troende muslim skal tage afstand fra bønseudøvelse, faste, zakat/almisse osv., som ifølge islams ortodoksi udgør centrale dele af sharia. Men man kan godt kræve afstandtagen fra nogle gamle strafferegler såsom dødsstraf for frafald eller stening for utugt, som var indført i sharia-lovgivningen under bestemte politiske forhold, og som de fleste muslimer i dag, vel at mærke, ikke bryder sig om." Konferencens kristne hovedoplægsholder var professor emeritus Theodor Jørgensen.

Konferencen blev indledt med en Kristen Muslimsk Studiedag fredag den 29. oktober med temaet "Religiøse bygninger i det offentlige rum – formål, funktion, kriterier og symbolsk betydning". Her deltog 70 kristne og muslimer. Foruden en overordnet drøftelse af religion i det offentlige rum bød programmet på tre oplæg om aktuelle byggeprojekter vedrørende to moskeer og en kirke i København ved hhv. formand for Muslimernes Fællesråd Asmat Mojaddedi, provst Sten Wenzel-Petersen og talsmand for shia-moskeen på Nørrebro Majid Sairafianpour. Studiedagen blev afholdt i Trinitatis kirkes sognehus, København.

Det videre forløb: Der blev nedsat en ny styringsgruppe bestående af fem kristne og fem muslimer, der skal planlægge og afvikle næste års konference, der finder sted den 18.-19. november 2011. Desuden er der i 2011 planlagt en studietur for kristne og muslimske ledere til Istanbul den 10.-14. oktober.

Studietur til Istanbul og Cairo

I 2010 blev det til to studieture i regi af Kristent Muslimsk Samtaleforum. Deltagerne på begge studieture bestod af både kristne og muslimer og gik til hhv. Istanbul og Cairo. Disse studieture spiller en afgørende rolle for relationsopbygning mellem kristne og muslimske ledere i Danmark.

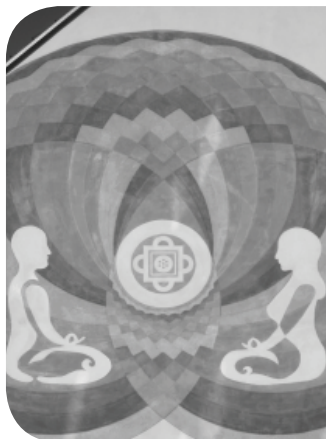
Islam Forum 2010

Islam Forum har været afholdt siden 2003. Temaet for Islam Forum 2010 var "Islam i en globaliseret verden" og blev afholdt i Skt. Knuds Salen ved Odense Domkirke. Lektor Mark Sedgwick, Aarhus Universitet gav en indføring i, hvordan islam påvirkes af globaliseringen og bemærkede her særligt, hvordan salafi-bevægelsen passer godt sammen med tendenser i en globaliseret verden. Ca. 50 deltagere fra mange steder i landet deltog

Muslimer beskytter koptiske kristne i Cairo

i arrangementet, der blev gennemført i samarbejde med Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Odense (FTS). Formålet med Islam Forum er at styrke viden, fællesskab og netværk mellem grupper, præster, lægfolk, organisationer og institutioner, som arbejder med kirkens møde med islam i Danmark.

Mødet med mennesker påvirket af østens religioner

Nyt netværk: Folkekirkens møde med nyåndeligheden

F&R har i samarbejde med Areopagos gennem de sidste år arbejdet med at kortlægge og identificere nyåndelige miljøer i Danmark. Derudover er der foretaget en lytterunde blandt "grænsegængere", dvs. mennesker, der med udgangspunkt i kirken har arbejdet med mødet med nyåndelige/nye spirituelle strømninger i Danmark. Resultaterne af de to lytterunder er samlet i to rapporter "Tro i tiden" og "Tro i lære".

Med afsæt i disse erfaringer har vi nu etableret et netværk, der har til formål at udvikle et netværk af ressourcepersoner mhp. at kvalificere og styrke folkekirkens møde med nyåndeligheden. Formålet søges opfyldt gennem:

- Teologisk refleksion over folkekirkens møde med nyåndeligheden.
- Overvejelser over og udvikling af kirkens praksis for dette religionsmøde.

Netværket består af i alt 12 medlemmer:

Anette Foged Schultz, Pilgrimspæst

Benedicte Tønberg, Sognepræst og medlem af Folkekirke og Religionsmødes bestyrelse

Elmo Due, Lektor ved pastoralseminariet i København

Jesper Nymann Madsen, Lektor ved Marselisborg Gymnasium

Jette Dahl, Åndelig vejleder og konsulent

Kåre Schelde Christensen, Generalsekretær for Folkekirke og Religionsmøde

Lars Buch Viftrup, Sognepræst og tidl. leder af IKON

Lars Møllerup-Degn, Dialogsekretær hos Areopagos

Lene Højholt, Sognepræst

Ole Skjerbæk Madsen, Missionspræst hos Areopagos

Peter Ruge, Konsulent og coach

Signe Malene Berg, Natkirkepræst

Netværket er etableret af F&R i samarbejde med Teologisk Pædagogisk Center og Areopagos, og mødes to gange om året i Løgumkloster.

Inspirationsdage om spiritualitet og kristentro

Den 19.-21. februar blev der afholdt "Inspirationsdage om spiritualitet og kristentro" på Tommerup Efterskole. Mere end 100 deltog i inspirationsdagene, og dermed var der fuldt hus. Efter fire meget vellykkede og velbesøgte Inspirationsdage i løbet af de sidste fem år, har arrangørgruppen besluttet at stoppe. Det hænger først og fremmest sammen med, at dagene var tænkt som inspiration til en fornyet gennemtænkning af den spiritualitetsarv, som ligger i den kristne tradition. I løbet af de fem år, der er gået siden de første Inspirationsdage, har det vist sig, at beskæftigelsen med kristen spiritualitet har fundet

indpas i mange forskellige kirkelige sammenhænge, både lokalt og nationalt. Det er F&R's ønske, at inspirationen fra disse arrangementer må leve videre i andre sammenhænge i dansk kirkeliv.

troitiden.dk – er blevet relanceret

Tro i tiden.dk er et ressourcesite for menigheder og grupper, der ønsker at arbejde med folkekirkens møde med nyåndeligheden. Hjemmesiden udvikles løbende og har nu fået et grafisk ansigtsløft. Hjemmesiden indeholder bl.a.:

- Arbejdsmateriale til brug for menigheder, studiegrupper, aktivitetsudvalg m.v., som ønsker i praksis at arbejde med kirkens møde med vor tids åndelige og spirituelle søgen.
- Mindre bog med oversigt over åndelige strømninger i Danmark i begyndelsen af det 21. århundrede.
- Oversigt over konkrete redskaber/ressourcer til arbejdet.
- Oversigt over konsulenter, der kan vejlede og give inspiration til det lokale arbejde.

Materialet kan frit downloades på www.troitiden.dk.

Andet

Religionsteologisk Forum

Religionsteologisk Forum blev oprindeligt etableret i 2003 af F&R. Efter en hvilende periode er Religionsteologisk Forum blevet genetableret – nu i samarbejde med Center for SamtidsReligion og Dansk Missionsråd. Den 19. november mødtes 17 præster, universitetsansatte og medarbejdere i kirkelige organisationer, der på forskellige måder er specialiserede i religionsteologi og arbejder med religionsmøde i praksis. Formålet er fælles studier, drøftelser og udvikling af tanker og idéer vedr. religionsteologi. Dette forum mødes to gange om året med et møde i hhv. Aarhus og København.

F&R på Danske Kirkedage

Danske Kirkedage blev afholdt i Kristi Himmelfartsferien i Viborg. F&R deltog med tre velbesøgte workshops, herunder en "Samtalecafé om islam og kristendom" med deltagelse af 20 inviterede muslimer, 80 kirkedagsdeltagere samt biskop Karsten Nissen og imam Naveed Baig, de to sidstnævnte som oplægsholdere. Det er glædeligt, at samtalecaféen blev så stort et tilløbsstykke – hvor der måtte findes flere stole frem – for forståelse og gode relationer kræver, at vi taler ikke blot om hinanden, men også med hinanden. I forbindelse med Danske Kirkedage havde F&R inviteret en af Europas store nestorer på religionsmødeområdet, Andrew Wingate, til Danmark. Her gav han bl.a. et spændende og velbesøgt oplæg på baggrund af sin bog "Celebrating Difference – Staying Faithful".

Relationer til stifterne

F&R's gennemgående kontakt til stifterne er sikret gennem bestyrelsens sammensætning, hvor biskopper eller stiftsråd for de deltagende stifter udpeger to repræsentanter fra hvert stift til F&R's bestyrelse. Bestyrelsesmedlemmerne varetager stifternes interesser og er ansvarlige for formidling og information begge veje.

Møder med og i stifterne

Stifterne har forskellige udvalg og strukturer, der varetager arbejdet relateret til F&R. F&R's generalsekretær deltager i møder med stiftsudvalg i stifterne med henblik på at sikre løbende kommunikation og samarbejde mellem F&R og stifterne. Derudover har F&R i samarbejde med f.eks. lokale sogne arrangeret en række andre arrangementer, hvor religionsmøde sættes på dagsordenen lokalt.

Generalsekretæren holdt i 2010 møde med Stiftsudvalget for Folkekirke og Religionsmøde i Aalborg Stift samt møde med biskop Peter Fischer-Møller, Roskilde Stift, og biskop Peter Skov-Jakobsen, Købehavns Stift.

I samarbejde med lokale sogne blev der gennemført to arrangementer i forbindelse med pilotprojektet: "Konfirmander og unge muslimer mødes i kirke og moske". Arrangementerne fandt sted i hhv. Åbenrå/Hellevad og Gelleurp/Harlev. I samarbejde med ungdomspræsten i Nykøbing Falster blev der ligeledes som et pilotprojekt afholdt en "Samtalecafé om buddhisme og kristendom" på Nykøbing Katedralskole. Desuden afholdte F&R i samarbejde med sogne i Vestre Provsti en "Samtalecafé om islam og kristendom" i Helligåndskirken, Aarhus.

I slutningen af september og begyndelsen af oktober blev der afholdt fire velbesøgte regionale kurser i hhv. Fredericia, Viborg, København og Aarhus med titlen: "Folkekirkens dåbsoplæring og indføring i kristentro i et religiøst mangfoldigt samfund". Desuden har generalsekretær og formand for F&R holdt oplæg og deltaget pva. F&R rundt omkring i Danmark.

Information og kommunikation

F&R's hjemmeside er en vigtig kommunikationsplatform for F&R, og i løbet af 2010 havde vi 8.098 individuelle besøgende på hjemmesiden med i alt 21.064 sidevisninger. Vi tilstræber at opdatere hjemmesiden ugentligt og her kan man læse om F&R's arbejdsområder og projekter samt nyheder om, hvad der rører sig på religionsmødeområdet i Danmark og internationalt. Foruden nyheds- og kalenderfunktion fungerer hjemmesiden som en ressourcesamling med bl.a. et stort online studiemateriale "Bibelen i religionsmødet" samt vejledninger til, hvordan religionsmødet kan gribes an i sognet.

Nyhedsbrev

F&R's nyhedsbrev udsendes fire gange om året via e-mail. Her er det muligt løbende at holde sig ajour med F&R's aktiviteter samt, hvad der rører sig på religionsmødeområdet i Danmark og internationalt. Tilmelding til nyhedsbrevet sker ved at indtaste navn og e-mail adresse i formularen på forsiden af religionsmoede.dk.

F&R's bestyrelse

Bestyrelsen har holdt fire bestyrelsesmøder i 2010. På møderne er der afsat tid til tematiske oplæg og drøftelser vedr. religionsmødet, og følgende emner har været behandlet i bestyrelsen i 2010:

- Religionsmødets udvikling i Danmark fra 2006-2010 (i anledning af den afgående bestyrelses sidste møde).
- Oplæg om "Mission og dialog" ved domprovst Henrik Wigh-Poulsen.
- Proces vedr. udarbejdelse af F&R's satsningsområder 2011-2012.
- Afprøve det nye dåbsoplæringsmateriale "Tro i mødet" i praksis.

Bestyrelsesmedlemmer (Primo 2011)

Niels Henrik Arendt, biskop over Haderslev stift, repræsentant for biskopperne

Leif Vestergaard, fhv. sognepræst, (formand, Aarhus Stift)

Niels Underbjerg, stiftspræst, (næstformand, København Stift)

Christian Bach Iversen, fhv. lærer, (kasserer, Viborg Stift)

Kirsten Münster, sognepræst, (sekretær, Haderslev Stift)

Annette Bennedsgaard, sognepræst (medlem af FU, Aarhus Stift)

Anne Benedicte Tønsberg, sognepræst, (Aalborg Stift)

Carl Hertz-Jensen, sognepræst (Aalborg Stift)

Birte Jacobsen, sognepræst (Fyens Stift)

Jesper Hougaard Larsen, Leder af Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Odense (Fyens Stift)

Michael Krogstrup Nissen, sognepræst, (Københavns Stift)

Rebekka Kristensen, sognepræst (Lolland-Falster Stift)

Tom Friis, sognepræst (Lolland-Falster Stift)

Mogens Thams, sognepræst (Ribe Stift)

Poul Erik Kammersgaard, sognepræst (Ribe Stift)

Michael Ravnholt Westh, sognepræst (Roskilde Stift)

Poul Jørgen Raagart, Ingeniør (Roskilde Stift)

Elizabeth Padillo Olesen, Tværkulturel medarbejder i Kolding provsti (Haderslev Stift)

Karen Togsverd Hansen, sognepræst (Viborg Stift)

Afgåede bestyrelsesmedlemmer:

Caris Elkjær Trads Johannesen, sognepræst (Lolland-Falster Stift)

Chr. Dickmeiss, fhv. domprovst (Fyens Stift)

Jørgen Vindvad, fhv. forstander (kasserer, Viborg Stift)

Mogens Lützen, fhv. skoleinspektør (sekretær, Haderslev Stift)

Folkekirke og
Religionsmødes logo

Appendiks: Pressemeddelelse

Muslimere og kristne: Religionskritik er frugtbar

42 muslimske og kristne ledere var den 29. – 30. oktober 2010 samlet til den femte konference arrangeret af "Kristent Muslimsk Samtaleforum". Konferencen fandt sted på Institut Sankt Joseph i København. Fra Kristen side deltog præster fra folkekirken, den katolske biskop og ledere fra kirkelige organisationer og frikirker. Fra muslimsk side deltog imamer og ledere fra muslimske organisationer, herunder formændene for de to muslimske paraplyorganisationer, Muslimernes Fællesråd og Dansk Muslimsk Union.

Konferencen blev indledt med en åben studiedag om "Religiøse bygninger i det offentlige rum" i Trinitatis Kirke i København med omkring 70 muslimske og kristne deltagere. Her blev moske-projekterne på Amager og på Nørrebro og kirkeprojektet i Sydhavnen præsenteret af hhv. Asmat Mojaddedi, formand for Muslimernes Fællesråd, Majid Sairafianpour, talsmand for Imam Ali Moskeen på Vibevej, og provst Sten Wenzel-Petersen, Vesterbro provsti. Fælles for alle tre byggeprojekter er, at man ønsker, at de religiøse bygninger og aktiviteter i dem skal være præget af åbenhed og gennemsigtighed, og at de skal bidrage positivt til udviklingen i det omgivende samfund.

Hovedtemaet for konferencen var "Selvkritik hos kristne og muslimer – og forholdet til ekstern kritik". Hovedoplægsholderne var professor Theodor Jørgensen og lektor Safet Bektovic. Af oplæggene fremgik det, at religiøs selvkritik er indbygget både i kristendom og islam, og at der i begge religioner er stærke traditioner for religionskritik.

Safet Bektovic påpegede, at religionskritik forstået som skelnen mellem det menneskelige og guddommelige ikke kun er ønskelig, men også nødvendig. Theodor Jørgensen pegede på, at både den interne og eksterne religionskritik er med til at holde religionerne levende. Der var enighed om, at religionskritik ikke er et mål i sig selv, men et middel til at skelne mellem ondt og godt, falsk og sandt.

Biskop Kozon fra Den katolske Kirke i Danmark understregede, at "selvkritik ikke burde være fremmed for hverken kristne eller andre religiøse mennesker. Religiøs selvkritik er ikke at opgive sandheden, men at se på, hvordan man lever efter den."

Formanden for Muslimernes Fællesråd, Asmat Mojaddedi, udtalte, at "konferencen har vist, at en konstruktiv dialog baseret på et emne som religionskritik fører kristne og muslimer frem til den konklusion, at religionskritik findes i begge religioner og er med til at berige dem."

Konferencens deltagere var enige om at mødes igen i november 2011, hvor Minhaj ul-Quran i Danmark vil være vært. Yderligere information og baggrundsmateriale kan hentes på hjemmesiden for Stiftssamarbejdet Folkekirke og Religionsmøde www.religionsmoede.dk. Henvendelser vedrørende konferencen stiles til generalsekretær i Folkekirke og Religionsmøde, Kåre Schelde Christensen - tlf: 89 42 23 14 - mobil: 28 60 16 18 - e-mail: ksc@religionsmoede.dk.

Folkekirke og Religionsmøde

Peter Bangs Vej 1D
2000 Frederiksberg
mail@religionsmoede.dk
www.religionsmoede.dk

Generalsekretær:
Kåre Schelde Christensen